

9.3 тЕдилларехъ пайдаэца лерина коьчал

Адамалла – иза стеган догдиалла, догцІеналла, оьздангалла, нахаца болу ларам, тешам, нахах доглазар чулоцу синмехалла йу.

Бакълер – шена мел эшам хилахъ а, гІуллакхан баккълла а долу хьал къайладоккхур а доцуш, харцлуйр а доцуш долу адам билгалден оьздангаллин мехалла.

Баккхийчаьрга безам – иза воккхачун терго йар, цуьнан доладар, цуьнан хьашташ кхочушдар ду. Воккханиг лара а веза, цуьнан сий дан а деза.

Бехк – иза стагана, шен гергарчарна, лулахошна, йуьртахошна, халкъана хьалха декхаре хилча, олу дош ду.

ГІиллакх – иза адамаша вовшашца лелочу йукъаметтигийн, гергарлонийн кепаш, куьцаш, дозанаш ду.

Даймохк – иза цхьа лаьмнаш, хиш, аренаш хилла ца Іа. Даймохк – иза уггар а хьалха хІокху лаьттан адамаш ду, церан вовшашца йолу оьзда йукъаметтигаш, гІиллакхаш, марзонаш, баккхийчеран хьекъл, Іеламнехан беркате серло, кегийрхойн доьналла, мехкарийн оьздангалла, нахана йуккъера нийсо...

Дегайовхо – ирсах, толамах, диканах догдиллина цахилар, ткъа иштта тІехІоьттинчу халачу киртигехъ дикачу чаккхене сатийсам.

Деган хазалла – гонахарчу Іаламца, адамашца лараме а, къинхетаме а хилар; кхечуьнгара йаьллачу ледарлонна гечдеш, кІеда хилар; оьшучохъ нехан хьашташ шечарел хьалхадахар.

Доьналла – иза муьлххачу тІекхаьчначу халонах а, бохамах а, воха ца вухуш, шен сий ца дойуш, чекхвалар ду. Ког тасабелла воьжнехъ, юха хьала а айавелла, шен некъ чекхбаккха де хилар а, ша харц вуй хиьча, цунна къера хила кийча хилар а ду.

Жоьпалла – дан дезачу хІуманан сацам бан а, иза кхочушбан а кийча хилар, цунах шена а, нахана а хьалха жоп дала доьналла хилар.

Къинхетам – кхечу адамехъ, ткъа иштта дийнатехъ долчу хьолах кхетар а, царах доглазар а, оьшучохъ гІо дар а.

Къонахалла – шен дахаран коьрта Іалашо халкъана, махкана вацар хетачу стеган сийн кодекс.

Къонах – иза халкъо кхоьллина, боьрша стаг муха хила веза бохучу хаттарна жоп луш, массо хІума а меттехъ долчу стеган васт ду.

Ламаст – дайх дисна нах болчу йа говзачу наха, йа дерриге къомо, йа халкъо шайлахъ товш а, тамехъ а хеташ леладен оьзда гІуллакх.

Ларам – адаман диалла къобалйар, цуьнца оьзда йукъаметтиг лелор, цуьнан хьашташ лоруш хилар.

Маршо – иза стага, цхьамма а ницкъ беш а воцуш, шен лаамехъ оьздангаллин бехкарийн гурахъ ша латтавар ду. Стаг диканиг дан паргІат хилар – иза йу маршонан билгало.

Нене безам – цхьаь бен доцчу йа кхин хила йиш йоцчу уггар хьомечу адамна, шен нанна, муьтІахъ хилар, иза ларйар, цуьнан сий-ларам бар.

Оьздангалла – иза стаг шен ойланца а, духарца а, гІиллакхашца а цІена хилар ду.

Сий – иза стагана деза хета, дохо йа кхечуьнга дохадайти йиш йоцу, цо ша шен лаамехъ тІелаьцна оьздангаллин декхарш а, уьш хаддаза кхочушдеш ІаІийна дикачу гІуллакхийн мохъ а, гонахарчу наха церан мах хадеш шен дІайахана дика цІе а, и бахъанехъ нахана йуккъехъ корта айбина дІалела йуьхькІайн а хилар ду.

Собар – иза шена тІекхаьчначу муьлххачу а бохамна, гІелонна, воьхна ца хьийзаш, сихаллехь, ойла йар доцуш, цхьаь ца деш сацавала, хиллачух нийса кхета а, маьІна дан а хьекьал кхачар ду.

Стогалла – иза дахарехь тІехІоьттинчу муьлххачу киртигехь доьналлех, йохьах цавохар а, ткьа иштта шен бехк тІелаца кийча хилар а ду.

Тешам – иза стагана, цхьана а хІуманна тІехь шеко а йоцуш, майрра шен ойла а, кьайле а, даьхни а кхечуьнга кховдо таро лун халкьо йеза леринчу синмехаллех цхьаь йу.

Хьарамло – иза Дала ца магийначу новкьа лелар ду: харцо лелайар, кьола дар, хьо санна долчу адамна гІело йар.

Эхь– иза, шен декхар кхочуш ца дича, йа цхьа оьзда доцург далийтича, стеган сий дожар ду.

Йахь – иза гуттар а дикачу гІуллакхаш тІехь, амалшкахь (комаьршаллехь, майраллехь и д.кх.а) шена гонахарчу нахал оьшуш ца хила гІерташ хилар ду.